

Färentuna kyrka

© Stockholms stift
Stockholm 2008
www.svenskakyrkan.se/stockholmsstift
info.stockholmsstift@svenskakyrkan.se

Färentuna kyrka

Färingsö församling, Birka kontrakt, Stockholms stift

Färentuna, Färentuna socken, Ekerö kommun, Stockholms län, Uppland

Färentuna kyrka uppfördes under 1100-talets tredje fjärdedel, omkring 1175. Kyrkan bestod då av långhus och kor med absid. Ovanpå koret i öster fanns ett fyrkantigt torn med rymliga övervåningar. Möjligen har de kunnat användas som tillflyktsplats i orostider. Kyrkor med östtorn har omhuldats av kungamakten, och Färentuna kyrka kan ha uppförts på kungligt initiativ. Möjligen var det under 1300-talet, eller något tidigare som sakristian uppfördes i norr. Ursprungligen var koret och långhuset täckta av plant innertak, och absiden var försedd med hjälmvalv. Långhus och kor valvslogs dock under 1440-talet. Vid 1400-talets mitt förlängdes långhuset åt väster och strax därefter tillkom vapenhuset. Den ursprungliga absiden revs 1690 och under 1700-talets mitt uppfördes den ännu bevarade tornhuvan. Kyrkans fönster fick sin nuvarande form 1883.

Färentuna kyrka är skyddad enligt 4 kapitlet lagen om kulturminnen och ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården.

HISTORIK

Namnet Tuna, ensamt eller i senare leden av ett ortnamn, har ibland betecknat en stor och viktig by, en kungsgård eller prästgård. Sannolikt intog Färentuna en central ställning på Mäläläarna i slutet av järnåldern och under tidig medeltid. Trakten lär ha varit en rik bygd och kanske även haft en ledande ekonomisk ställ-

ning i området. I alla fall talar tre bevarade storkhögar öster om Färentuna prästgård för att Färentunabygden haft central betydelse under yngre järnåldern.

Färentuna socken var ursprungligen sannolikt betydligt större än idag. Troligen har de angränsande socknarna Hillehö och Munsö utgjort ett härad med Färentuna. Färentuna kyrka skulle i så fall vara häradets första kyrka. Socknarna Hillehö och Munsö avsköndrades från Färentuna mot slutet av 1100-talet.

Under medeltiden låg två kungsgårdar inom socknens dåvarande gränser, Husby på nuvarande södra Munsö och Kungsberga nordväst om Färentuna kyrka. Färentuna socken skulle därmed ha varit särskilt intressant, vid sidan av Adelsö, utifrån kungligt intresse. Till detta hör att kyrkan antas ha uppförts på kungligt initiativ. Färingsö församling bildades 1992 genom sammanslagning av Sångå, Skå, Färentuna och Hillehö församlingar.

BESKRIVNING

Omgivningen

Området kring Färentuna kyrka har utpräglad slättkaraktär med enstaka moränpartier. Färingsö är en utpräglad bondbygd med små byar och ensamgårdar. Byarna ligger samlade på åkermarkernas moränförhöjningar.

Öster om kyrkan ligger den gamla kantorsbostaden, uppförd 1905. Tidigare fanns här

även Färentuna gamla skola med lärarbostad, som dock rivits. I dag ligger en yngre skolbyggnad på andra sidan landsvägen. Längre österut, vid Högby, finns socknens gamla fattigstuga bevarad. Prästgården, med den timrade mangårdsbyggnaden från 1800-talet, ligger söder om kyrkan.

I vinkel, väster om kyrkan, ligger församlingshemmet från omkring 1980, uppfört efter ritningar av arkitekt Ralph Erskines arkitektkontor. Den långa och smala byggnaden har vitputsade fasader och täcks av ett flackt **sadeltak**.

Kyrkomiljön

Kyrkogården omges av en **bogårdsmur** som fick sin nuvarande sträckning under 1700-talets förra hälft. Längs muren växer en välbevarad och relativt hårt **hamlad** trädkrans. I övrigt finns inga träd på kyrkogården, förutom ett **gravträd** vid en gravvård i norr. På kyrkogården dominerar de stående gravstenarna, några med stenram, uppställda i nord-sydliga rader. **Bogårdsmuren** är försedd med två **stigluckor**, en åt norr som uppfördes under 1600-talet och en åt söder, ursprungligen uppförd under 1700-talet, men nerriven och återuppbyggd 1953. **Stigluckorna** är uppförda av tegel som putsats och avfärgats i vit kulör. Under 1980-talet gjordes en öppning med grindar och grindstolpar i **bogårdsmurens** västra del. Under 2004 har ytterligare en öppning gjorts i muren mot söder.

Tidigare fanns en klockstapel på kyrkogården. Den revs i samband med att klockorna flyttades till tornet, 1735.

I kyrkogårdens sydvästra hörn ligger ett **bårhus** och i det sydöstra hörnet finns en materialbod. Byggnaderna har identiskt utseende och är

infogade i **bogårdsmuren**. De uppfördes 1740 och har en hög gråstenssockel med liggstimmer i övre delen som täcks av **pyramidtak**, belagda med enkupigt lertegel.

Kyrkobyggnaden

Färentuna kyrka, uppförd av vald och kluven gråsten, står i öst-västlig riktning med **vapenhus** i söder, **sakristia** i norr och ett kraftigt torn ovanpå **koret** i öster. Färentuna tillhör gruppen östtornskyrkor, vilka anses ha uppförts under senare hälften av 1100-talet. I Mälardalen finns ytterligare tre kyrkor bevarade av denna typ. Till dessa räknas Skånela, Husby-Årlinghundra och Norrsunda kyrkor i Sigtuna kommun.

Exteriör

Färentuna kyrka har spritputsade fasader med slätputsade omfattningar, avfärgade i vit kulör. Sockeln är putsad och avfärgad i grått. **Långhusets sparrar** härrör från 1683, då yttertaket genomgick en större reparation. **Sakristians takstolar** är sekundära **medan vapenhusets takstolar** antagligen är ursprungliga. Yttertaket är täckt med järnplåt sedan 1885. Innan dess hade kyrkan taktäckning av spån.

Långhuset genombryts av rundbågiga fönster, som fick sin nuvarande form 1883. Det nordöstra fönstret som hade funnits sedan 1700-talet, förstörades och de två västra fönstren på norra sidan öppnades upp. Ett fönster på västgaveln, tillkommet 1692, ändrades vid 1700-talets början. Då västra **travéns** valv störtat in, ändrades det västra fönstret till två fönsteröppningar. Fönstren försågs med nya innanfönster med träkarmar under 1920-talet.

Exteriör från sydost.

På **kor**ets södra sida finns ett fönster, som sannolikt togs upp i samband med valvslagningen under 1400-talet. Även detta fönsters storlek har dock förändrats.

Tornet genomgick en omfattande reparation 1735. Då revs den gamla huven och den nuvarande **lanterninen** kom till. Samtidig flyttades klockorna till tornet. Storklockan göts om 1741 och försågs då med en inskription samt strålkran mot norra sidan. Lillklockan ”förbättrades” 1752, men dess ursprungliga tillkomst är oklar. Tornhuven är täckt med svart järnplåt och är åttkantig i övre delen. Tornet har ljudgluggar med **stickbågar** av tegel, som brutits upp under senare tid. I samband med att klock-

orna flyttades till tornet, byggdes en utvändig trätrappa till vinden, med vidare förbindelse till tornet. Trappan byggdes om helt 1927.

Norr om **kor**et ligger **sakristan**, uppförd av gråsten. Tegel förekommer dock delvis som fyllning i murverket. Gaveln är dekorerad av enkla **blindingar** i form av en rund nisch med ett överliggande vågrätt band. Mot norr finns ett fönster som vidgades 1688. Fönstret mot öster var tidigare igensatt, men togs åter upp 1969. **Sakristians** vind är försedd med två gluggar samt en mindre öppning i översta gavelpartiet.

Vapenhusets murar är uppförda som skal-murar av tegel med en kärna av gråsten. Södra gaveln är helt murad av tegel. På gavelväggen

Exteriör från nordost med östtorn och **sakristia**.

finns en stor, oregelbunden båge med halvstenssprång. I **gavelrösten** finns en liten ljusglugg. **Vapenhuset** har en entré med rundbågig och putsad omfattning. Dubbeldörren är klädd med yngre panel, lagd i fiskbensmönster, men är försedd med ring och nyckelskylt från medeltiden. Stora låset på insidan tillkom 1770.

Västra entrén öppnades troligen upp 1699 i samband med västgavelns reparation. 1927 vidgades den och försågs med nya dörrar i både yttre och inre murlivet. Entrén har en **segmentformad** och tegelskodd öppning, försedd med järngaller i övre delen. De nuvarande dubbeldörrarna tillkom i samband med kyrkans renovering 1927–28.

Interiör

Vapenhuset är täckt med **tunnvalv** av tegel som i öst och väst vilar på stora avlastningsbågar. Valven dekorerar av målningar, tillkomna omkring 1460 och utförda samtidigt med målningarna i **korvalvet**.

Mot **vapenhusets** östra vägg finns ett altare. Det är byggt av tegel och har två relikgömmor. Som altarskiva fungerar locket av en **romansk** gravkista av kalksten. Till höger om altaret finns

Interiör av **vapenhuset**.

en halv rundbågsnisch, försedd med en botten-grop inne i vänstra hörnet, kanske en **piscina**. I **vapenhusets** sydvästra del finns uppgången till vinden och tornet. Trapphuset kom till samtidigt med valvet. Tidigare fanns troligen en uppgång i **långhusets** bortrivna västmur.

Koret och **långhusets** två östligaste **travéer** täcks av valv, sannolikt slagna kring 1440. Tegelvalven har ribbor av päronformad genomskärning. I ribbkorsningarna har tegel med halvstensformat använts. **Korets** och **långhusets** valv vilar på **sköldbågar**. Medan **korets sköldbågar** och ribbor saknar avslutande **konsoler**, är **långhusvalven** försedda med **väggpilastrar** med enkelt avtrappade profiler. I samband med valvslagningen vidgades **triumfbågen** och vid samma tillfälle försågs **långhusvalven** med **väggpilastrarna**. Kanske var det i samband med dessa åtgärder som det **gotiska** fönstret togs upp i **korets** södra sida. **Korets** och **långhusets** valv föregicks av ett innertak av trä. I **korets** västra, södra och norra väggar syns ännu spår efter det gamla innertaket.

Korets och **långhusets** valv dekorerar av kalkmålningar. Målningarna i **långhusets** två östligaste **travéer** och på **triumfbågen** är äldst och tillkom omkring 1440. **Korvalvet** målades något senare, omkring 1460. **Korvalvets**, men även **vapenhusets** målningar tillhör troligen den s k Strängnässkolan. Under 1600-talet bemålades **långhusväggarnas** nedre del med draperimålningar. 1685 överkalkades de medeltida målningarna, enligt tidens mode, men draperimålningen lämnades synlig. De medeltida målningarna togs åter fram under en större restaurering 1927–28, under ledning av Sven Brandel med Anton Hällström som konservator.

Det var under 1920-talets renovering som **långhusets** västra **trave** försågs med tegelvalv med halvstensribbor. Dessförinnan hade kyr-

Interiör mot **koret** i öster.

kans västra del täckts med gipsat trätak, tillkommet under 1700-talets början. Trätaket i sin tur ersatte ett äldre, troligen **stjärnvalv**, som rasat samman. Det nya valvet dekorerades med målningar av konservator Anton Hällström. Målningarnas färger harmonierar med de medeltida, men har andra motiv.

Altaruppsatsen kom på plats 1701 och består av tre oljemålningar från 1600-talet, som kröns av snidade överstycken i nederländsk-nordtysk **renässansstil** från 1600-talets förra hälft. Den mittersta målningen, som föreställer Kristi korsfästelse, flankeras av två målningar som återger personifikationer av Kärleken och Tron. Under 1720-talet justerades altaruppsatsen och den mellersta tavlan målades över och komplettera-

des. På valvbågen mellan **koret** och **absiden** finns en förgylld träskulptur som föreställer **Guds allseende öga**. Den tillkom i samband med renoveringen på 1920-talet.

Vid **korets** södra vägg står en **korbänk** med en gavel, dekorerad i relief av omålad ek. Relieferna har tillhört en bänk från 1400-talets förra hälft, och även de övre listerna är medeltida.

Predikstolen tillverkades ursprungligen under 1650-talet och stod då vid **långhusets** södra sida. Från denna tid härstammar stommen samt de skurna figurerna på korgfålen. I samband med att predikstolen flyttades till den nuvarande och norra sidan 1701, tillkom ljudtaket, fruktgirlingerna på foten och korgen samt en ny trappuppgång. Ljudtaket utfördes som ett

Interiör mot väster.

monument över segern i **slaget vid Narva**. Predikstolens nuvarande färger härstammar från en renovering 1885. På predikstolen står ett timglas, som skänktes till kyrkan 1742. Det består av fyra glas i en plåtbehållare, fäst i en **obeliskformad** ståndare av trä.

Långhusets gångar är belagda med tegel och i bänkkvarteren ligger brädgolv. Golvet åtgärdades senast 1927. I **långhuset** finns två bänkkvarter, ett på vardera sidan om mittgången. Bänkarna tillverkades 1726 av snickarmästaren Petter Strandberg från Uppsala. De breddades och restaurerades i samband med renoveringen 1927.

Orgelläktaren uppfördes 1701, samtidigt som altarpopsatsen placerades i **kor**et. I samband med renoveringen på 1920-talet flyttades läktarens barriär fram och golvet höjdes. Orgelfasaden är bevarad från 1856 års orgel, medan orgelverket är från 1965, består av 14 stämmor och är tillverkat av Grönlunds Orgelbyggeri i Gammelstad. Under orgelläktaren finns sedan 1960-talets slut, en underbyggnad med **brudkammare** och förråd.

I **kor**ets norra del finns en ingång till **sakristian**. Dess portal är tvåspråkig och rundbågig. Dörren är utförd av kopparplåtar på järnram.

Interiör med medeltida madonnaskulptur.

Sakristians nuvarande valv uppfördes 1748 och föregicks av ett paneltak. Dessförinnan fanns troligen ett lågt **tunnvalv**. **Sakristian** är försedd med skåpinredning, tillkommen 1958.

Inventarier

Till kyrkans medeltida inventarier hör en dopfunt, tillverkad i sandsten under 1100-talets slut. Den är troligtvis utförd av en inhemsk stenhuggarskola i Mälardalen, med inflytelser från Gotland. Foten dekorerar av tre huvuden. Kyrkan har även flera medeltida skulpturer. I **kor**et, ovan **sakristieingången**, finns en träskulptur som föreställer S:t Görän och draken från omkring 1460. Hästens avslagna mule kompletterades och ryttaren försågs med ny lans under 1920-talet.

I **triumfbågen** hänger ett **triumfkrucifix**, tillverkat omkring 1440. Den ursprungliga färgen togs fram i samband med renoveringen under 1920-talet. Kristusskulpturen är framställd med stark realism. Korsets ändar har cirklar med **evangelistsymbolerna**.

Norr om **koröppningen** står en **pietà** från 1400-talets förra hälft, men kompletterad med nya underben på 1920-talet. Vid **långhusets**

väggar står mot norr en **romansk** madonna. Skulpturen, som har förlorat händer, barnet och kronan, tillverkades vid 1200-talets mitt. Ovan madonnan har ett **segotiskt** spröjsverk satts upp. Det tillhörde ursprungligen ett altarskåp eller helgonskåp från 1500-talets början. Vid **långhusets** södra vägg finns en skulptur över S:t Lars från 1400-talets förra hälft.

Kyrkan äger en mycket fin samling nattvardssilver. **Kalken** är tillverkad av förgyllt silver. Foten och **noden** är från senmedeltiden, medan **cuppan** kommit till sekundärt, 1699. **Paténen**, även den av förgyllt silver, härrör från 1300-talet och är försedd med gravyr, föreställande **Guds lamm**. Kannan tillverkades under 1720-talet och oblatasken under 1600-talets slut. Kyrkan äger även **sockenbudstyg**, bestående av **kalk**, **patén** och oblatask, utförda 1778 av stockholmsmästaren Anders Fredrik Weise. Till kyrkans mer intressanta textilier hör en **mässhake** från 1800-talet av svart sammet med kors och strålkran av silveralon. Här finns även två **mässhakar** inköpta i Salzburg 1922.

KULTURHISTORISK KARAKTERISTIK

Färentuna socken hade en central ställning på Mälardalen i slutet av järnåldern, och kyrkan kan ha uppförts på initiativ av kungen. Färentuna kyrka utgör tillsammans med Norrsunda, Husby-Ärlinghundra och Skånela kyrkor i Sigtuna kommun, gruppen östtornskyrkor som betraktas som de äldsta landskyrkorna i Mälardalen. Kyrkan ligger i ett ännu relativt välbevarat sockencentra med fornlämningar som återkopplar till dess äldre historia.

Kyrkogården har bevarat en ålderdomlig prägel med trädkrans, **bogårdsmur** med **stigluckor** och bodar från 1700-talet.

Exteriört präglas Färentuna kyrka huvudsakligen av den form den fick vid senaste utvidgningen, i samband med att **långhusets** västligaste del och **vapenhuset** uppfördes på 1400-talet. Under 1700-talet tillkom den nuvarande tornhuvan med **lanternin** och under 1800-talet försågs kyrkan med nya fönsteröppningar och de äldre förstorades.

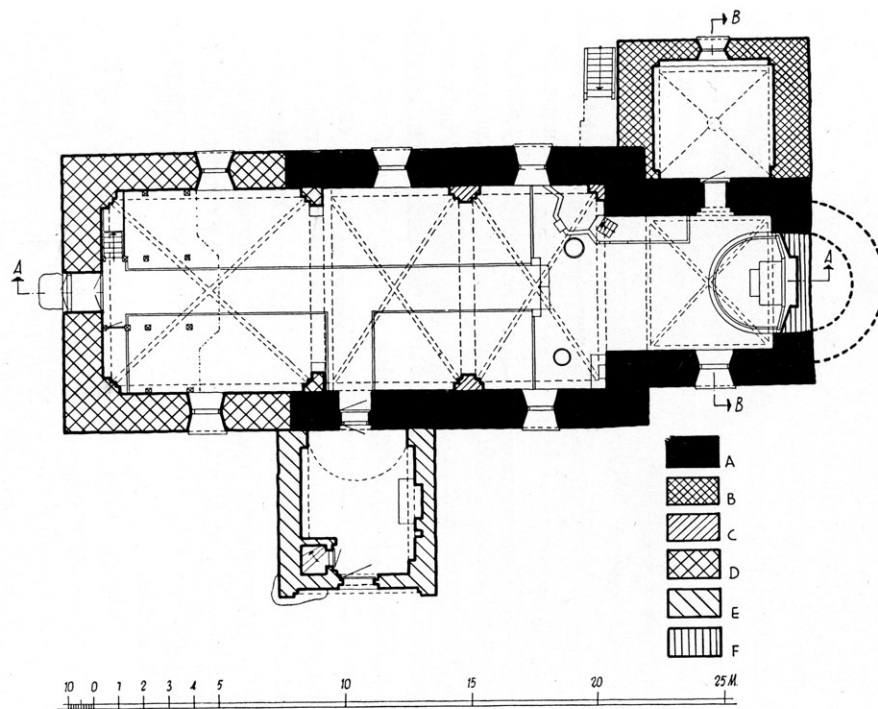
Interiört präglas kyrkan av den medeltida planen, valven och kalkmålningarna i kyrkans östra del. Till rummets enhetliga helhetsintryck bidrar även valvet och målningarna i kyrkans västligaste del, även om de tillkommit senare. Kyrkans medeltida karaktär förstärks av det stora antalet bevarade medeltida inventarier, varav **triumfkrucifixet** är ett.

Kyrkans inredning härstammar huvudsakligen från 1600-talets slut och 1700-talet. Särskilt predikstolen påverkar rummet genom sin ansenliga storlek och rikt dekorerade korg och ljudtak.

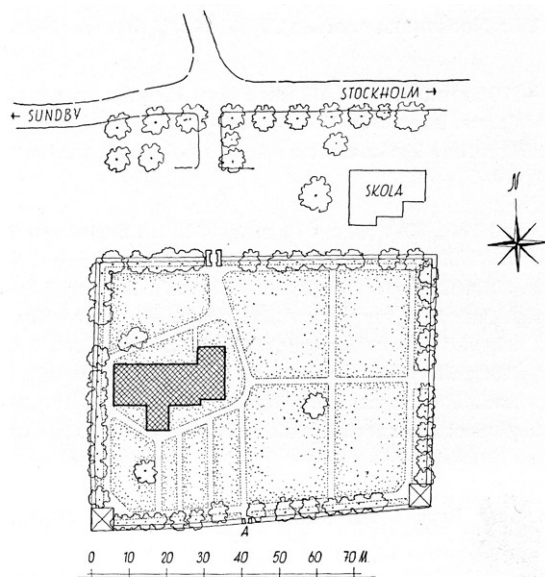
Att särskilt tänka på i förvaltning och användning av kyrkan och kyrkomiljön:

- kyrkogårdens bevarade och väl**hamlade** trädkrans, **stigluckor** samt bodar har betydelse för upplevelsen av kyrkomiljön
- Färentuna kyrka är en av få bevarade östtornskyrkor i Mälardalen
- medeltida murverk, ovanligt tidiga tegelmurverket, valv och kalkmålningar. **Vapenhusets** takstolar är antagligen ursprungliga
- **vapenhusets** märkliga altare med relikgömmor och intilliggande **piscina**
- kyrkans rika samling medeltida inventarier
- kalkmålningar från 1920-talet bidrar till upplevelsen av kyrkorummet som en helhet
- kyrkans bevarade inredning från 1600-talets slut och 1700-talet med bänkkvarter, altarpopsats och predikstol.

ORIENTERINGSPLANER

Plan av kyrkan mot norr. Uppmätt av John Söderberg 1948. Sveriges kyrkor.

Kyrkogårdsplan. Uppmätt av John Söderberg 1948. Sveriges kyrkor.

KRONOLOGI

År	Händelse	Källa
Omkring 1175	Färentuna kyrka uppförs som absidkyrka med torn över koret .	Curman 1954
1100-talets slut	Dopfunten tillverkas.	Tuulse 1954
1200-talets mitt	Träskulptur föreställande sittande madonna tillverkas. Ansiktet har dock bearbetats under senmedeltiden.	dito
1300-talet	Kyrkan tillfogas en sakristia i norr. Ursprungligen täckt av ett tunnvalv och försedd med källare.	dito
1400-talet	Övriga skulpturer tillverkas.	dito
1440-talet	Valven i koret och i långhusets två östligaste travéer slås. Samtidigt förses långhusets östligaste valv med muralmålningar. Triumfbågen mellan koret och långhuset vidgas. Det gotiska fönstret på korets södra sida öppnas upp.	dito
1400-talets mitt	Kyrkan förlängs åt väster. Den nya och västligaste travén täcks av ett stjärnvalv .	dito
Omkring 1460	Målningarna i korvalvet och vapenhuset kommer till. Målningarna tillhör den sk Strängnässkolan.	Curman 1954
1400-talets andra hälft	Vapenhuset uppförs efter långhusets förlängning åt väster.	Tuulse 1954
1600-talet	Predikstolskorgens stomme samt träskulpturerna i korgens bågfält tillverkas.	dito
1640	Norra stigluckan byggs.	dito
1679	Den halvrunda altarringen av profilsågade bräder färdigställs.	Curman 1954
1683	Taket genomgår en omfattande reparation. Från denna tid härrör takets sparrar .	dito
1685	Kyrkans väggar vitkalkas. Samtidigt målas draperimålningar längs långhusväggarnas nedre del.	Tuulse 1954
1688	Sakristians tunnvalv ersätts med ett paneltak och den ursprungliga källaren sänks. Fönsteröppningen åt norr vidgas.	Tuulse 1954. Curman 1954
1690	Kyrkans halvrunda absid i öster rivs.	Tuulse 1954

År	Händelse	Källa
1699	Troligen tas västra entrén upp.	Curman 1954
1700-talets första hälft	Kyrkogården får sin nuvarande utsträckning. Samtidigt uppförs bogårdsmuren istället för den äldre inhägnad som fanns tidigare.	Tuulse 1954
1700	Ett fönster på norra sidan tas upp i samband med predikstolens flyttning från söder till norr.	dito
1700-tal	Altaret i vapenhuset kommer till.	Curman 1954
1701	Predikstolen flyttas till sin nuvarande plats, varvid korgen och foten kompletteras med fruktgirlander och en ny trappuppgång samt ett ljudtak tillkommer. Ljudtaket utformas som ett monument över segern i slaget vid Narva .	Tuulse 1954
1701	Orgelläktaren uppförs. Samtidigt tillkommer altaruppsatsen.	dito
1703	Tegelgolv i gången ersätts med bräder.	Curman 1954
1722	Lövträd planteras på kyrkogården.	dito
1726	Bänkinredningen uppförs efter snickarmästaren Petter Strandberg från Uppsala.	Tuulse 1954
1732	Nuvarande tornspira ersätter en medeltida tornavslutning. Samtidigt rappas kyrkans yttermurar som tidigare varit tunt putsade.	dito
1735	Klockstapeln rivs i samband med att tornet repareras och klockorna flyttas till tornet. Tornet repareras under ledning av mästare Theilig från Stockholm. I samband med reparationen byggs en yttre trätrappa till tornet (ursprungligen till vinden) i hörnet mellan sakristians västra och långhusets norra vägg.	Tuulse 1954. Curman 1954
1738	Den södra stigluckan byggs.	Tuulse 1954
1740	Bårhus samt materialbod uppförs.	dito
1748	Sakristians paneltak ersätts med det nuvarande ribblösa kryssvalvet .	dito
1793	Långhusets murkrön av tegel kommer till och kyrkan förses med en profilerad taklist av trä. Koret får nytt golv av tegel och gravarna i kyrkan fylls igen.	Curman 1954
1700-talet	Det västra och gotiska stjärnvalvet störtar ner och ersätts med ett trätak.	Tuulse 1954
1855–56	Ny orgel byggs av C G Cederlund. Orgeln har ursprungligen sex stämmor.	dito

År	Händelse	Källa
1883	De två västra fönstren på norrsidan tillkommer och övriga fönsteröppningar får sitt nuvarande utseende.	dito
1885	Yttertaket, som tidigare varit belagt med spån, beläggs med järnplåt.	dito
1927–28	Kyrkan genomgår en grundlig restaurering under arkitekt Sven Brandels ledning. Trätaket (gipsat trätak) i den västra travén förses med tegelvalv. Målningsdekor i långhusets västra travé utförs. De medeltida muralmålningarna tas fram och konserveras av konservator Anton Hällström. Den fasta inredningen och en del inventarier restaureras och konserveras. Äldre kaminer ersätts med elektrisk uppvärmning. Läktarbarriären flyttas fram och ändras något och golvet på läktaren höjs. Nya innanfönster med träkarmar sätts in. Kyrkans samtliga golv lagas. Grundmuren till gamla västväggen grävs fram i hela sin utsträckning. Västra ingången vidgas och förses med nya dörrar i såväl yttre som inre murlivet. En äldre yttre torntrappa ersätts med en rak yttertrappa av ek. Sakristian förses med brädgolv som ersätter cementgolvet. Den gamla altarringen gråmarmoreras och mattfernissas. Kaminer i sakristian och kyrkan avlägsnas. Elektrisk uppvärmning anordnas. Tegelgolv justeras. Triumfkruifixet konserveras och hängs upp över triumfbågen . Läktaren vidgas och läktargolvet höjs. Bänkarna justeras.	Tuulse 1954. Curman 1954. ATA
1953	Södra stigluckan tas ner på grund av skador men byggs upp igen.	Tuulse 1954
1958	Ny skåpinredning i sakristian .	ATA
1965	Ny orgel från Grönlunds Orgelbyggeri, Gammelstad, 14 stämmor.	Nilsson 2001
1966	Ändring av altaret och altarringen . Utvändig reovering.	ATA
1968	Bårhus uppförs söder om kyrkogårdsmuren och den sydvästra boden.	dito
1969	Ett tidigare igensatt fönster tas upp i sakristians östra vägg. Nytt glas med spröjs. Läktarunderbyggnad uppförs med brudkammare och förråd. Utvidgning av kyrkogården.	dito
1979–80	Församlingshus uppförs efter förslag av arkitekt Ralph Erskines Arkitektkontor AB.	dito
1984	Konservatorsåtgärder på triumfkruifixet .	dito
1989	Öppning i kyrkogårdsmuren med ny grind och grindstolpar.	dito

År	Händelse	Källa
2000	Utvändig restaurering	dito
2002	Invändig rengöring och konservering av putsytor m m.	SLM
2004–2005	Öppning i bogårdsmuren tas upp mot söder. Nya grindstolpar.	dito

KÄLLFÖRTECKNING

ATA Antikvarisk- topografiska arkivet

Byggnadsregistret, Riksantikvarieämbetet

SLM Stockholms läns museum, arkivet

Boethius, U, *Uägvisare till kyrkorna i Stockholms län*, Uddevalla 1980

Bonnier, A C, *Kyrkorna berättar*, Uppsala 1987

Bratt, P, *Mälaröarna*. Kulturhistoriska miljöer, Stockholm 1988

Curman, S, Roosval, J, *Sveriges kyrkor, Färentuna härad, västra delen, vol 73*, Stockholm 1954

Kulturminnesvårdens riksintressen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Stockholms län 1997

Nilsson, C, *Kyrkguiden. Uägledning till kyrkorna i Stockholms stift*, Stockholm 2001.

Tuulse, A, Färentuna kyrka. *Upplands kyrkor 62*, Uppsala 1954